

Vergeeten heldin Bertha von Suttner schreef een anti-oorlogsklassieker en kreeg als eerste vrouw de Nobelprijs voor de Vrede

13

Hoe studentenpartij LVS zichzelf opblies

5

Een slepend conflict heeft tot leegloop geleid bij LVS. Tot aan de verkiezingen verdwijnt de partij uit de medezeggenschap. 'Dit is niet uit te leggen'

11

Lessen Wat je kunt leren van The Beatles

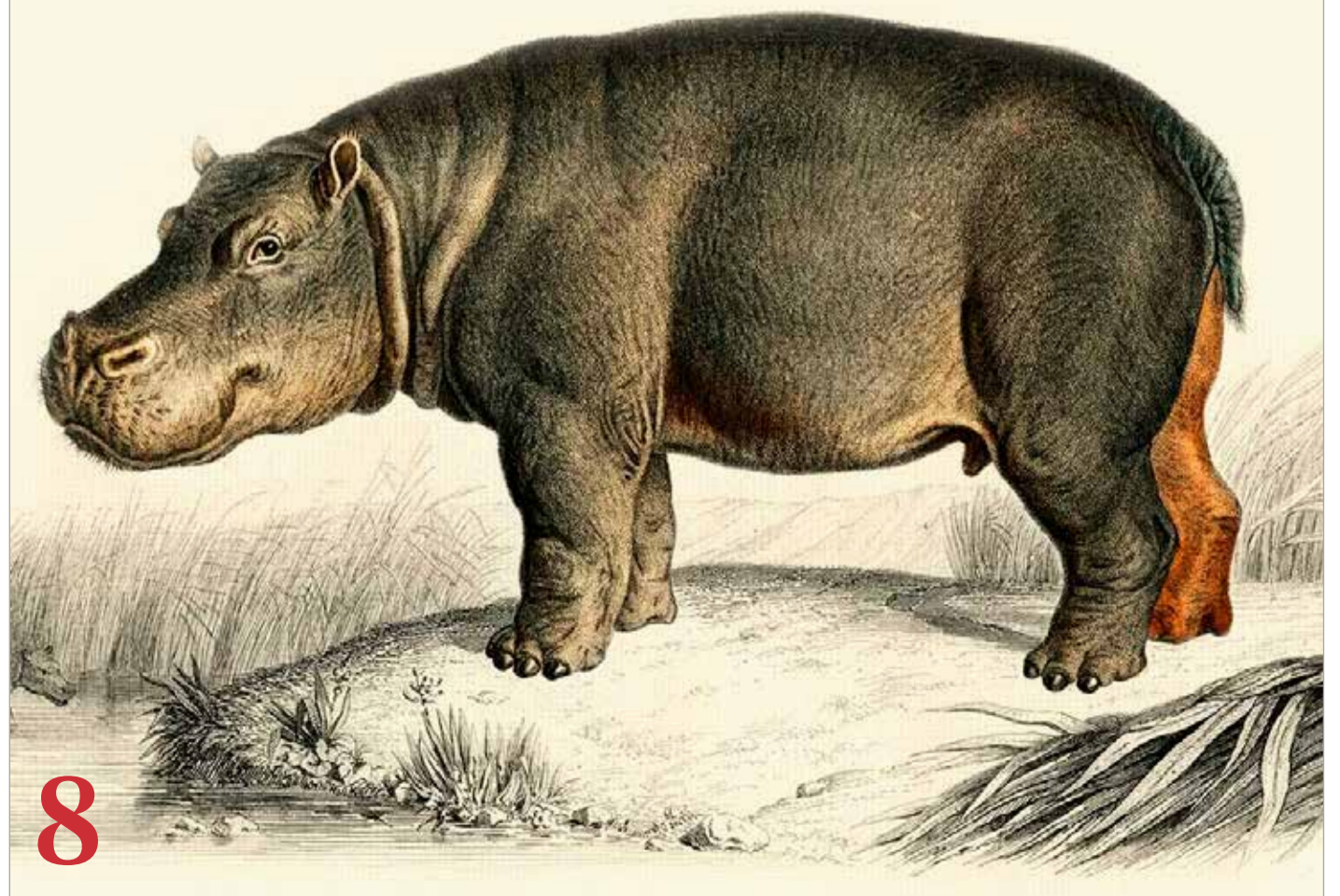

2

150 jaar Njord Het winnen van de Varsity blijft 'een lastig sprookje', constateert de studentenroeivereniging op haar verjaardag

Nijlpaarden op drift

Dankzij drugsbaron Pablo Escobar ontstond er een ware plaag: zijn uit Afrika overgevlogen nijlpaarden planten zich voort in de Zuid-Amerikaanse jungle

8

MARETJES

De prijs voor een Maretje bedraagt €9,- per 30 woorden, opgegeven via redactie@mare.leidenuniv.nl uiterlijk t/m maandag 16.00 uur. Maretjes aangeboden voor commerciële doeleinden worden niet geplaatst, evenmin als Maretjes waarin zaken worden aangeboden die de waarde van €4.500 te boven gaan

Doe meer met je kennis! Vrijwilligers gezocht voor één uur per week **bijles en huiswerkbegeleiding** op verschillende locaties of bij de leerling thuis. **Leiden-Noord, basisonderwijs, 2** leerlingen. Taal en rekenen. **Voortgezet onderwijs:** *Natuur- en scheikunde 3 vmbo t.t. *Taal (verslag schrijven), rekenen, mbo beveiliging, tweede jaar. **Leiden-Zuid, *4** leerlingen basisonderwijs, groep 4, 5 en 6. Woordenschat, lezen. *Ook hulp gevraagd bij organisatie van de bijles, één of twee middagen per week. Onderwijswinkel Arubapad 2 (Het Gebouw), ma, wo en do 15-17u. Tel. 071-5214256. E-mail: hdekoo-men@owwleiden.nl.

Maretjes-extra zijn bedoeld voor semi-commerciële instanties. De prijs voor een Maretje-extra is €23,- incl. btw voor elke vijftiendertig woorden. U kunt deze advertenties uiterlijk op de vrijdag vóór het verschijnen van Mare opgeven bij Bureau van Vliet b.v., Wateringweg 129, 2031 EG Haarlem, | +31 (0)23-5714745, info@bureauvanvliet.com

COLOFON

Mare: Rapenburg 38, 2311 EX Leiden
Postbus 9500 2300 RA Leiden
Telefoon 071-527 7272
E-mail redactie@mare.leidenuniv.nl
Website mareonline.nl
Twitter @weekbladmare
Mastodon @weekbladmare@mastodon.online
Bluesky @mareonline.nl
Instagram @weekbladmare
Facebook: Leids Universitair Weekblad Mare
De redactie is op vrijdag gesloten.
Oplage circa 5.000

Hoofredactie: Frank Provoost
frank.provoost@mare.leidenuniv.nl

Redactie: Vincent Bongers
vbongers@mare.leidenuniv.nl
Marciëlle van der Kraan
m.van.der.kraan@mare.leidenuniv.nl
Sebastiaan van Loosbroek
s.p.van.loosbroek@mare.leidenuniv.nl
Mark Reid
m.a.reid@mare.leidenuniv.nl
Eise van der Steeg
e.h.van.der.steeg@mare.leidenuniv.nl
Pol Koopman (stagiair)

Medewerkers: Romy van den Akker | Emiel Beinema | Lente van den Berg | Remco Breuker | Josette Daemen | Lorenzo Gerritsen | Omar Ghaly | Olaf Leeuwis | Maia de Quay

Art direction en vormgeving:
Marcel van den Berg, joostmarcellis.nl

Fotografie: Taco van der Eb | Marc de Haan

Illustraties: Bas van der Schot | Bandirah | Silas.nl

Drukwerk: Rodi Rotatiedruk,
Broek op Langedijk

Advertenties: Bureau van Vliet b.v.
Wateringweg 129, 2031 EG Haarlem
Telefoon 023-571 47 45 |
E-mail sales@bureauvanvliet.com
<https://bureauvanvliet.com/advertentie/>
Weekblad

Redactieraad: Kutsal Yesilkagit (voorzitter) | Frank Israel (vice-voorzitter) | Alexander Pleijter (secretaris) | Willem van der Does | Annemarie Drahmman | Nour Eldin Emara | Rosanne Hertzberger | Zoë van Litsenburg | Frank Rensen | Marten Jesse Pot | Hermelijn Smits

CULTUUR

Florerende overlevende

‘We moeten geen slachtoffers zijn’, zegt gastconservator Azu Nwagbogu, die een tentoonstelling met contemporaine Afrikaanse kunstenaars samenstelde.

DOOR MARK REID

In Wereldmuseum Leiden (voorheen Museum Volkenkunde) is tot en met november de tentoonstelling *In Schitterend Licht* te zien. Een primeur voor het museum, want in plaats van etnografische, historische of cultuurobjecten bestaat de tentoonstelling uit werken van contemporaine Afrikaanse kunstenaars.

De expositie is samengesteld door gastcurator Azu Nwagbogu, oprichter van het LagosPhoto Festival en de African Artists' Foundation, een non-profitorganisatie die Afrikaanse kunst en kunstenaars promoot. Hij noemt de collectie Afrikaanse kunst die het Wereldmuseum verzameld heeft 'uniek voor Nederland'. Nwagbogu: 'Door kunstenaars te volgen en hun werk structureel te verzamelen, biedt het museum een platform aan veel kunstenaars uit Afrika en haar diaspora.'

Afrikaanse kunst krijgt de afgelopen jaren steeds meer aandacht in musea en tentoonstellingen. Waar veel Europese kunst in de afgelopen decennia wel geïnspireerd werd op Afrikaanse werken en thema's, werd kunst van Afrikaanse makers zelf nog als primitief beschouwd. *In Schitterend Licht* hoopt dat koloniale gedachtegoed te bestrijden. Volgens het museum is het nodig om Afrikaanse kunst een podium te geven om 'een mondiaal perspectief te bieden en zo het hedendaagse continent Afrika op een nieuwe manier te tonen'.

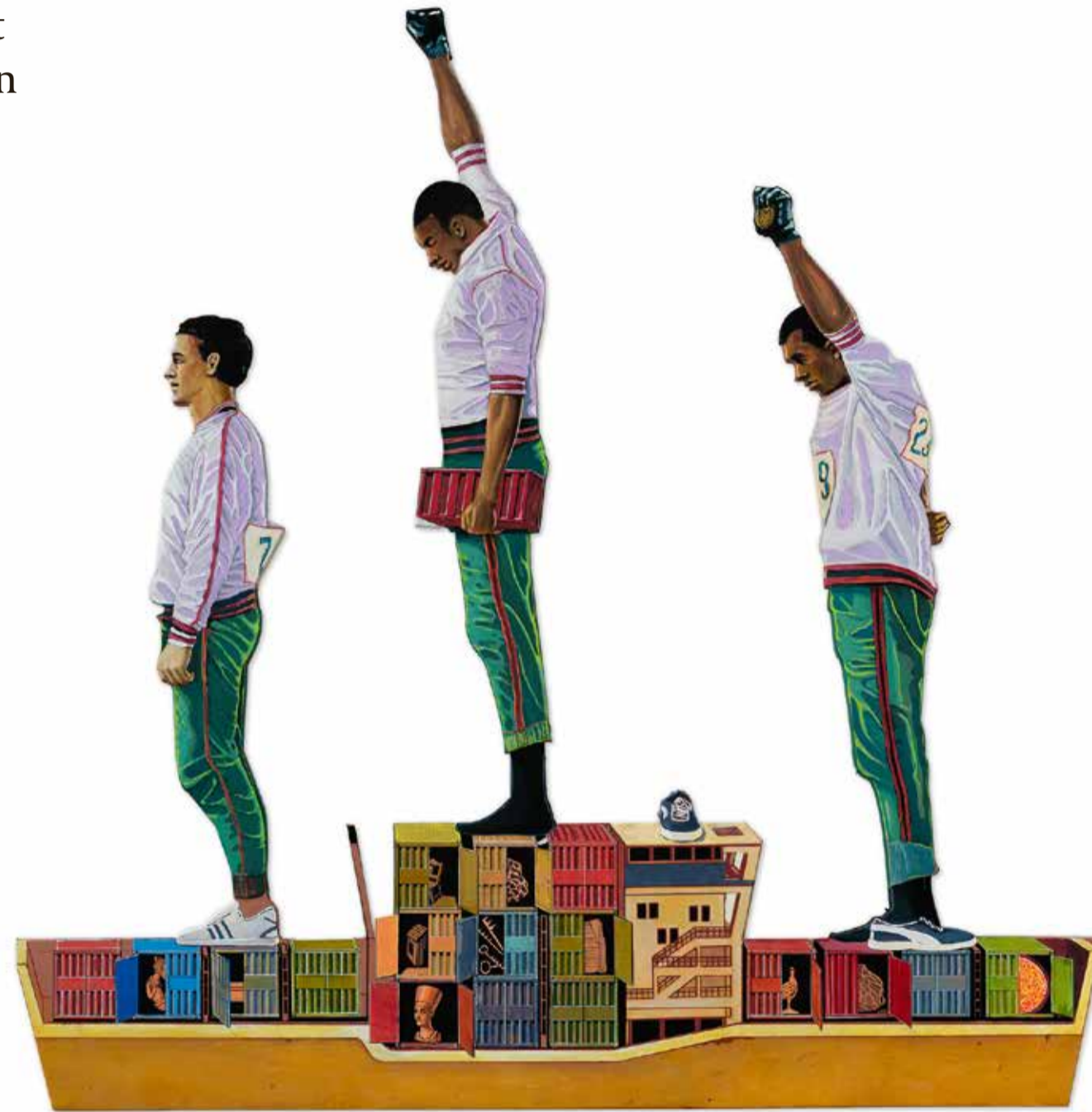
Het thema kolonialisme komt ook in letterlijke zin terug in de tentoonstelling. Zo is er onder andere werk van Cercle d'Art des Travailleurs de Plantation Congolaises (CATPC) een kunstcollectief van plantagearbeiders uit de Democratische Republiek Congo. Dit genootschap maakt kunstwerken op een hectare grond van een voormalige palmolieplantage die ze hebben teruggekocht van Unilever.

In hun houten sculptuur 'Someone is getting rich' is de plantage nog zichtbaar aanwezig, met verworpen palmbomen die verwoesting van de koloniale tijd uitbeelden. Tegelijkertijd laat CATPC in hun verbeelding van het Afrikaanse heden kunst zien die nu achter slot en grendel ligt in musea in het Westen; ooit weggenomen of geroofd. Kolonialisme is duidelijk nog niet voorbij, wil het collectief de kijker vertellen.

Zelf zijn de makers hard bezig om daar iets aan te doen. Met het geld dat hun werkt oplevert koopt CATPC meer delen van de plantage terug, om de natuur daar te laten herstellen.

Voor Nwagbogu was het een vrolijke verrassing toen hij zag dat het Wereldmuseum een werk van de Malinees Abdoulaye Konaté in haar collectie had; volgens de gastcurator een van de grote meesters van Afrikaanse kunst, die bekendheid verwierf met brede, gekleurde doeken van Malinese stof.

Van hem is het werk *Offrande des couleurs* te zien, in dit geval een uitvergrote jagerstuniek, waar de kleurenbanden verwijzen naar bloed, aarde en de spirituele wereld. De afgebeelde kolanoot heeft een bijzondere betekenis, zegt gastcurator Nwagbogu. 'Dit werkt haalt inspiratie uit traditionele Afrikaanse begrotingen. De kolanoot is een bekend symbool, het is een groet. Iedereen die je ontvangt als gast geef je een kolanoot, bij wijze van welkom. Het is vergelijkbaar met in Europa iemand koffie aanbieden. En grappig genoeg bevat de kolanoot ook cafeïne.' Konaté is een kunstenaar die al vijftig jaar actief is en volgens Nwagbogu drie tijdlijnen overbrugt: het traditionele, het moderne en het contemporaine.

Die overbrugging zie je ook terug in het werk van de Zuid-Afrikaanse schilder Wonder Buhle Mbambo, die in een van zijn werken zijn grootmoeder centraal stelt. 'Veel kennisoverdracht in Afrika gaat van moeder op kind, of van grootmoeder op kleinkind', aldus Nwagbogu. 'En Wonder Buhle is een voorbeeld van hoe je heel geletterd en ontwikkeld kunt worden met als enige onderwijs de kennis die je meekrijgt van je vader of moeder. Het schilderij van zijn grootmoeder belichaamt de kern van deze tentoonstelling. Hoe je kennis kan benaderen die niet is georganiseerd zoals we dat verwachten, of hoe we geleerd hebben dat onderwijs eruitziet.'

Hoewel kolonialisme een rijk thema is voor een tentoonstelling over hedendaags Afrika, wilde curator Nwagbogu bij het samenstellen van *In Schitterend Licht* toch verder kunnen kijken. 'Veel curatoren in Afrika zien kolonialisme en ergoed als de grootste drijfveer van kunstenaars. Maar mijn interesse ligt meer bij hoe we aan de complexiteit van het verleden voorbij kunnen gaan. Daarbij bedoel ik niet dat we het moeten vergeten of links moeten laten liggen, maar dat we niet slachtoffers moeten zijn, eerder overlevende. Mensen die ondanks alle historische complexiteit kunnen floreren.'

In Schitterend Licht is te zien tot en met 3 november 2024 in Wereldmuseum Leiden

Om de natuur te herstellen
kopen kunstenaars delen
van een oude plantage terug

‘De huur is pittig, maar ik werk veel en ben meer gaan lenen’

DOOR LORENZO GERRITSEN
FOTO TACO VAN DER EB

Huis: Breestraat
Grootte: 20 m²
Huur: € 1075 incl.
Aantal bewoners: 1

Hoe is het om boven een restaurant te wonen?

‘Als ik thuiskom, is er altijd iemand om gedag te zeggen. Om in mijn woning te komen moet je ook door de aankomsthal van restaurant Just Meet. Daar ontvangen ze gasten en dan moet ik daarlangs sneaken. Het is altijd gezellig. Ik ken al het personeel.

‘Helaas krijg ik nooit een gratis drankje. De wijn ziet er namelijk best nice uit. Ik moet er eigenlijk een keer eten, maar het is best duur.

‘Mijn studio heeft wel een pittige huur, want ik krijg geen huurtoeslag. Gelukkig lukt het mij financieel op de een of andere manier. De basisbeurs is weer terug

en ik werk veel. Ik ben ook extra gaan bijlenen. Dat de rente omhoog is gegaan is kut, maar dat is een probleem voor later. Zolang ik het kan betalen, blijf ik hier wonen.’

Waar werk je dan?

‘Ik werk als kassamedewerker bij de Albert Heijn en bij de Indische boekwinkel Moesson in Den Haag. De winkel is voortgekomen uit een Indisch maandblad voor iedereen die wat te maken heeft met de Indische cultuur. Ik beheer de webshop en organiseer evenementen in de winkel.

‘Ik heb een grote connectie met Indonesië. Beide ouders van mijn moeder zijn op Java geboren. Zij zijn na de oorlog naar Nederland verhuisd. Mijn oma heeft een typisch Indische mentaliteit. Ze heeft zich gelijk aangepast aan de Nederlandse cultuur.’

Wat bedoel je met een typisch Indische mentaliteit?

‘Het is heel wisselend. Je hebt een groep Indo’s die niets liever willen dan teruggaan, maar ook mensen die alles hebben achtergelaten. Zij doen alsof er niks is gebeurd. Je hebt de slogan “Ik ben en blijf Indo”. Voor sommigen is dat echt een mantra, maar mijn oma wil er niks van weten.

‘Zelf zou ik graag ooit naar Indonesië gaan. Maar ik heb niet het gevoel dat ik dan “mezelf ga vinden”. Ik hoor soms van mensen dat ze zich meteen thuisvoelden toen ze uit het vliegtuig stapten. Ik ben daar te nuchter voor. Het lijkt me gaaf om het geboortedorp van mijn oma en opa te zien, maar tegelijkertijd heb ik dat van mijn Nederlandse grootouders ook nooit gezien.’

Je noemt je studio liever je ‘huisje’. Waarom?

‘Het voelt heel huiselijk voor mij. Ik vind het leuker dan de vierkante dozen bij het Omegaplantsoen. Zo authentiek en gezellig ga je het daar niet krijgen. Eigenlijk ben ik heel claustrofobisch en dit huis heeft alleen twee bovenramen. Gelukkig viel het heel erg mee, omdat het zoveel leuke hoekjes heeft.

‘Er staan allemaal dingen die met mij te maken hebben. Dat bruine ding op mijn kast is een letterkast, een originele uit Engeland. Ik heb het gevonden in een kringloop. Daar lagen zetletters in voor de drukpers. Ik leer daar veel over bij mijn studie, dus ik moest deze hebben. Sommigen stoppen kleine dingen in de vakjes, maar leeg vind ik hem ook erg mooi.

‘Dat schilderij met de post-it heb ik gevonden in New York. Op de grond. Een Italiaanse kunstenaar had drieëndertig kopieën verspreid door heel New York. Op de post-it stond: “Take me!” Ik vond het zo schattig dat ik het tijdens het inlijsten erin heb laten zitten. Als je goed kijkt, zie je nog een voetafdruk.’

COLUMN | OMAR GHALY

De moskee waar ik zo van hield, was ineens verminkt

Graag wil ik het heugelijke nieuws mededelen dat ik mijzelf gepromoveerd heb van columnist tot buitenlandcorrespondent. De komende weken schrijf ik u niet vanuit Leiden maar vanuit Egypte, vanwege een buitenlandverblijf voor mijn master.

Ik volg een vak bij het Nederlands-Vlaams Instituut in Caïro dat voor het grootste deel bestaat uit bezoeken aan archeologische sites en wetenschappelijke instituten in Egypte.

Dit om de volgende generatie Egyptologen voor te bereiden op het werken in Egypte.

Nu zullen mijn trouwe lezers ongetwijfeld weten dat dit zeker niet mijn eerste bezoek aan het land is. Ik kom er iedere zomer en spreek de landstaal vloeiend. Dat betekent dat ik mij soms eigenwijs

kan opstellen en mijn eigen plan wil trekken. Zo streek afgelopen weekend de Nederlands-Vlaamse karavaan neer in Alexandrië, de bruid van de zee. Op het programma stond een uitgebreide lunch in de Greek Club, met uitzicht op de baai en vis zo vers als vis maar zijn kan. Omdat ik van tevoren de prijzen zag, een schijntje voor Nederlandse begrippen maar stevig voor de gemiddelde Egyptenaar, besloot ik er tussenuit te knippen voor een bezoekje aan een oude vriend.

Deze vriend heet Abu Al-Abbas Al-Morsi, mijn favoriete moskee in heel Egypte. Ik kom er sinds ik jong ben en ik kan niet naar Alexandrië gaan zonder ook een bezoekje te brengen aan Abu Al-Abbas.

Ik kan me goed herinneren hoe ik mij daar als elfjarig ventje te pletter verveelde en maar ging liggen onder de koepel. Terwijl ik daar zo lag, werd ik gegrepen door wat ik zag op het plafond. Ik probeerde de losse lijnen te volgen die samen

de ingewikkelde patronen vormden. Ik probeerde alle individuele elementen te tellen. Voor het eerst in mijn leven ervoer ik dat iets perfect in harmonie was, losse vormen die tegelijkertijd één geheel vormden, zonder begin en einde.

Jaar na jaar bleef ik Abu Al-Abbas bezoeken. Een krappe maand

geleden was ik er nog met mijn zusje. Ik zag dat het plafond werd gerestaureerd. Het werd verhuuld door met doeken bedekte houten steigers. Ook al vond ik het jammer dat mijn weerzien met het plafond werd uitgesteld, kon ik genoeg nemen met het idee dat de beschadigde plekken weer in hun oude luister zouden worden hersteld.

Dus terwijl de rest van mijn reisgezelschap afgelopen weekend genoot van het uitzicht op de baai en vis zo vers als vis maar zijn kan, haastte ik me naar mijn oude vriend. Toen ik naar binnen liep, zag ik dat de steigers weg waren. Ik liep naar het midden van Abu Al-Abbas en keek omhoog. Het hele plafond zoals ik het kende was weg, in plaats daarvan was er een stuclaag aangebracht. Ik greep naar mijn telefoon om mij ervan te vergewissen dat ik het plafond niet bij elkaar gedroomd had en zocht naar een oude foto. Die had ik al snel gevonden en toen ik de twee foto’s naast elkaar legde, kon ik wel janken. De moskee waarvan ik in de loop der jaren ben gaan houden was ineens verminkt.

Ik liep weer terug naar de zee en ging daar op een van de stenen zitten. Uiteindelijk is het dat wat er van heel Alexandrië over zal blijven. Een stad verzonken in de zee.

Omar Ghalay studeert Egyptologie

‘Voor het eerst in mijn leven zag ik dat iets perfect in harmonie was’